

Zijn moed en hoop sterker
dan de gruwelijke oorlog?

WILBUR

COURTNEY'S OORLOG

SMITH

MET DAVID CHURCHILL

XANDER

AVONTUUR

Parijs, 1939, begin april: een stad die was gebouwd voor geliefden in de lente, het seizoen van de romantiek. En van alle stelletjes die die middag van Goede Vrijdag gearmd door de Tuilerieën liepen, was er niet een zo transcendentaal verliefd als het lange, tengere meisje en de man aan haar zij, die met een ongelovige glimlach naar haar staaarde alsof hij zijn geluk niet op kon. Het briesje had nog een kil randje, en het meisje kroop wat dichtër tegen zijn brede schouder en keek hem aan, in de wetenschap dat hij de verleiding om haar te kussen niet zou kunnen weerstaan, ongeacht eventueel afkeurende blikken van voorbijgangers.

Elders was het najagen van vrouwelijke perfectie en mannelijke elegantie wellicht afgedaan als onzinnige, onbelangrijke praalzucht. In Parijs was schoonheid echter altijd al beschouwd als een morele verplichting, en deze man en vrouw waren twee magnifieke exemplaren. Zij had een figuur waarvoor alle couturiers op Rue Cambon of Avenue Montaigne om haar diensten als model zouden dingen, als ze elkaar al niet beconcurrerden om haar als klant te krijgen. Haar gezicht was net zo opvallend. Haar gelaatstrekken, omlijst door een dikke bos glanzend zwart haar, gaven aan dat ze een sterk karakter bezat. Haar kaaklijn en jukbeenderen waren scherp, haar kin vastberaden, haar neus een duidelijke lijn in plaats van een schattig mopsneusje en haar lippen uitnodigend vol. Het geheel was echter zo elegant dat niemand haar als mannelijk kon omschrijven. En

haar enorme blauwe ogen, zo helder als de Afrikaanse lucht waaronder ze was geboren, omringd door dikke, zwarte wimpers die nauwelijks mascara nodig hadden, maakten het plaatje van betoverende vrouwelijkheid compleet.

Hij was een waardige partner voor zo'n toonbeeld van perfectie. Tot haar verrukking was hij zelfs als ze hakken droeg nog een kop groter. Elke vrouw die voorbijliep zou de donkerblonde lokken opmerken in zijn nonchalant naar achteren geborstelde haar en de filmstergloed van die tedere glimlach. Aangezien dit Parijs was zou het haar ook zijn opgevallen dat ondanks dat hij zich nonchalant had gekleed – hij droeg een antracietgrijze flanellen pantalon en een colbertje van tweed in plaats van een pak, met daaronder een overhemd met de bovenste knoopjes open en een zijden halsdoek in plaats van een stropdas – elk kledingstuk perfect op maat was gesneden en zijn schoenen smetteloos waren gepoetst.

Wat het meisje aan zijn zij op prijs stelde, iets waar alle andere vrouwen niet toe in staat waren, was dat de grijze ogen van deze man vensers waren van een ziel die gevoeliger en bedachtzamer was dan men op het eerste gezicht zou zeggen. Ze wist dat hoewel hij sterke, gespierde onderarmen bezat, hij de handen van een kunstenaar had. Zijn lange, elegante vingers konden alles tekenen waar hij naar keek, konden langs haar lichaam strijken, met haar spelen en haar een genot brengen dat ze nooit voor mogelijk had gehouden en dat alleen werd overtroffen door de extase die het meest opwindende en krachtigste deel van hem haar kon geven.

Saffron Courtney en Gerhard von Meerbach leken werkelijk geze- gend te zijn door alle goden, want ze waren rijk, beschikten over de juiste connecties en waren prachtig om naar te kijken. Alleen het allerkilste hart zou ze hun geluk misgunnen.

‘Hebben we elkaar echt pas drie maanden geleden ontmoet?’ vroeg Gerhard. ‘Ik kan me mijn leven zonder jou niet voorstellen. Hoe heb ik het zeventwintig jaar gered zonder dat ik van jouw bestaan afwist? En toen...’

‘Viel ik zo aan je voeten,’ zei Saffron, en ze giechelde. ‘Ondersteboven in een berg sneeuw en gekleed als een man.’

Als twee mensen verliefd waren, was er maar weinig zo fascinerend voor ze als hun liefde zelf. Gerhard en Saffron bedachten constant nieuwe manieren om het verhaal van hun eerste ontmoeting opnieuw te vertellen, als kinderen die elke nacht hetzelfde verhaaltje wilden horen voor het slapengaan.

Saffron had zich als man voorgedaan, had haar vrouwelijkheid verborgen onder te grote kleren, vastberaden om de opwinding mee te maken van de Cresta Run in Sankt Moritz, ook al was de baan alleen toegankelijk voor mannen. Ze was in volle vaart de ijsbaan af gesuisd zonder ook maar één keer snelheid te minderen en werd uiteindelijk in een van de bochten van haar sleetje gegooid en was zo de sneeuw in gebuiteld. Haar donkere zonnebril was ze onderweg verloren en haar ogen hadden zich tot in Gerhards ziel geboord.

‘Ik weet het!’ zei hij. ‘Eén blik op jou en... boem! Het was alsof ik door een miljoen volt was geraakt, als in een Frankenstein-film, weet je wel? Als de dokter al die elektriciteit door het monster laat stromen. Ik had nog nooit zoiets meegemaakt. Echt, liefde op het eerste gezicht. En ik dacht: hoe bestaat het? Hoe is het mogelijk dat ik dit soort gevoelens voor een man koester? En toen je wegliep...’

‘Wiegde ik even met mijn heupen. Ik weet het, ik móést het doen. Ik voelde precies hetzelfde en ik moest het je gewoon laten weten.’

‘Allemaal omdat je zo dapper was... en zo ongelooflijk koppig.’ Gerhard lachte. ‘Typisch Saffron! Je moest de Cresta Run wel afdalen, ook al wist je dat daar alleen mannen waren toegestaan.’

Saffron grijnsde. ‘Natuurlijk! Waarom zouden alleen jullie mannen lol mogen beleven?’

Opeens leek Gerhards stemming om te slaan, alsof er een wolk voor de zon was geschoven. ‘Ach, die arme Chessi. Ik voel me nog steeds schuldig... Dat was de nacht dat ik...’

‘Sst!’ Saffron drukte een vinger op zijn lippen om hem het zwijgen op te leggen.

Francesca von Schöndorf was haar beste schoolvriendin geweest. Twee handen op één buik, Chessi en Saffy: de een een lief, verstandig Duits meisje, de ander een nauwelijks getemd kind uit Afrika dat pas net in Engeland was nadat ze op de Keniaanse hooglanden was

opgegroeid. Saffron was meer dan eens naar Duitsland gegaan om bij de Von Schöndorfs te logeren en had het land voor haar ogen zien veranderen terwijl de nazi's een hele natie naar hun verwrongen ideeën omvormden.

Tijdens de kerst, toen Saffron haar vakantie van de universiteit van Oxford bij familie in Schotland doorbracht, had Chessi haar geschreven. In haar brief had ze uitgelegd dat ze met oud en nieuw in Sankt Moritz zou zijn, waar ze een chaletparty zou geven met de verwachting dat de man van wie ze hield haar daar een aanzoek zou doen.

Saffron had zich door Europa gehaast omdat ze zowel dolgraag dat moment met haar vriendin wilde delen als de opwinding van de Cresta Run wilde ondergaan. Ze had geen idee dat de liefde van haar leven daar op haar zou wachten, en al helemaal niet dat hij de man was met wie Chessi dacht te zullen trouwen.

Maar liefde was genadeloos en liet zich niet ontkennen.

'Jij en Chessi waren niet voor elkaar bestemd,' zei Saffron. 'Als dat wel zo was, dan had je mij niet ontmoet. En zelfs als je me wel had ontmoet, dan had je me overeind geholpen, de sneeuw van me afgeklopt en was je weer verdergegaan. En ik zou ook niet meer aan jou hebben gedacht.'

'En als we elkaar die avond op het feest weer hadden ontmoet...'

'Dan had het even geduurd voor we elkaar hadden herkend, en hadden we moeten lachen om wat er was gebeurd. Je had het hele verhaal aan Chessi verteld en zij had ook moeten lachen. We hadden het geen van allen serieus opgevat. Dan was jij de ware geweest voor Chessi. Maar dat was je niet, jij bent de ware voor mij. En... O!'

Saffron slaakte een gillette toen een windvlaag vat kreeg op haar hoedje.

Samen renden ze over de Grande Allée, lachend als kinderen, terwijl ze jacht maakten op het buitelandse gevalletje van zwart vilt en zonnige zijden bloemen.

Die vreugde vergezelde ze de rest van die middag. Ze bleven voor de Eiffeltoren staan om zich door een van de fotografen te laten fotograferen die daar op klanten stond te wachten.

‘Waar wenst monsieur dat ik de foto naartoe stuur?’ vroeg de man.
‘We verblijven in het Ritz-hotel.’

De man keek naar dit perfecte stel en glimlachte. ‘Maar natuurlijk.’
Ze dineerden bij La Tour d’Argent en keken uit op de lichtjes van de rivierboten op de Seine terwijl ze de *canard au sang* aten waar het restaurant bekend om stond. Zoals gebruikelijk presenteerde monsieur Téraïl hun met genummerde ansichtkaarten als certificaten van hun maaltijd.

Naderhand, aangenaam slaperig door de champagnecoocktail voorafgaand aan haar maal en de fles Cheval Blanc uit 1921 die de eend had vergezeld, had Saffron met haar hoofd tegen Gerhard geleund en had ze hem teder geplaagd. ‘Ik wil slapen,’ mompelde ze. ‘Ik ben te moe voor geflikflooï.’

Gerhard knikte en fronste zijn wenkbrauwen overdreven attent. ‘Hmm, dat lijkt me wel zo verstandig. Je hebt een lange dag achter de rug en je kunt maar beter wat rusten. Je vindt het toch niet erg als ik jou in bed stop en dan eropuit ga, toch? Ik heb gehoord dat de danseresjes bij de Folie Bergère bijzonder mooi zijn in dit jaargetijde.’

‘Schavuit!’ Ze trok een pruillip en gaf hem loom een mep.

Ze gingen terug naar hun suite zonder daar aandacht te besteden aan de elegante crèmekleurige, beige en gouden details. Ze renden zonder enige aarzeling langs de hoge glazen deuren, waardoor een balkon zichtbaar was dat uitzicht bood op de stad. Er zou de volgende ochtend genoeg tijd zijn om tegen elkaar aan te kruipen op een van de met zijde beklede banken, of om van het uitzicht te genieten.

Saffron schopte haar schoenen uit, rukte haar jurk over haar hoofd en liet die zonder zorg voor de kwetsbare chifon op de vloer vallen. Ze haakte haar beha los en stapte uit haar Franse slipje, dat ze met een lach naar Gerhard schopte, een projectiel van wit satijn. Ze hield haar kousen aan, in de wetenschap dat haar man genoot van het contrast van kleur en textuur.

Ze sprong op het bed en nestelde zich elegant met haar rug tegen de kussens die tegen het hoofdeinde lagen, brutaal en ongegeneerd, terwijl ze naar Gerhard keek. Hij knoopte zijn overhemd gekmakend

langzaam open, knoopje voor knoopje, en onthulde zo zijn borstkas met het fijne laagje goudkleurig haar. Toen kon ze de contouren van zijn buikspieren zien. Gerhard keek haar aan en genoot van haar blik. Hij pauzeerde en bestudeerde elke centimeter van haar, en ze voelde de hitte in zich opborrelen. Het smelten begon.

Zijn glimlach werd breder. Hij wist wat hij met haar deed. Maar terwijl hij zijn riem losgespte en de bovenste knoop van zijn pantalon opendeed zag ze dat ze een even sterk effect had op hem. Hij trok zijn pantalon uit.

Brave jongen, dacht Saffron toen ze zag dat hij zijn sokken al uit had.

En toen lag hij op haar, kwam hij in haar. Ze voelde zich compleet door hem, alsof ze twee helften waren van een enkel organisme. Haar gekreun transformeerde zich tot gegil. Ze gaf zich over, lichaam en ziel, aan de man van wie ze hield, net zoals hij zich aan haar gaf.

Later, toen ze verzadigd waren en Saffron in zijn armen lag terwijl ze loom met haar vingertoppen door zijn borsthaar kroelde, zei Gerhard: ‘Dit zal de laatste keer zijn dat we bij elkaar kunnen zijn, mijn liefste... voor de storm losbarst.’

Saffron kreeg het ijskoud. Ze sloeg haar armen om hem heen, alsof ze hem zo kon dwingen bij haar te blijven. ‘Dat moet je niet zeggen.’

‘De *Führer* zal niet bij Oostenrijk en Tsjecho-Slowakije stoppen. Er is nog dat hele oude Pruisische gebied dat aan Polen is gegeven. Hij wil het terug. Hij zal Gdańsk als het excuus gebruiken, wacht maar af.’

‘Laat hem dat dan hebben. Dat heeft voor ons toch niets te betekenen?’

Gerhard haalde zijn schouders op. ‘Dat is wel zo... maar Chamberlain en Daladier hebben de Polen beloofd dat Groot-Brittannië en Frankrijk hun grenzen zullen respecteren.’

‘Zal dat Hitler er niet van weerhouden om daar binnen te vallen?’

‘Waarom? Het is hem inmiddels al zo vaak gelukt. De Britten en Fransen hebben telkens bakzeil gehaald. Hij zal aannemen dat ze dat nu weer zullen doen.’

‘En de Russen dan? Zij zullen het niet op prijs stellen dat de Duitse grens nog dichterbij die van de Sovjet-Unie komt.’

‘Ik weet het niet... Maar dit kan ik je wel vertellen: mijn lieve broer Konrad loopt zo trots als een pauw iedereen die het maar wil horen te vertellen dat de hele wereld op zijn grondvesten zal beven. “Ze krijgen de ijzeren vuist van het Rijk recht in hun smoel,” zegt hij graag. Daarna zegt hij meestal dat ik mijn vliegenierspakje maar moet aantrekken, omdat ik dat nodig zal hebben.’

‘Zal hij ook vechten als het zover komt?’

‘Konrad? Nee, hij niet. Hij zal heel comfortabel veilig in Berlijn zitten, met zijn kop zoals altijd zo ver mogelijk in generaal Heydrichs hol gestoken.’

Daar moest Saffron om lachen, maar ze hield er abrupt weer mee op. ‘Er is helemaal niets grappigs aan, hè?’ Er viel een stilte. ‘Ik weet dat het egoïstisch van me is, aangezien de hele wereld op het punt staat in vlammen op te gaan, maar het enige wat er door mijn hoofd schiet is: wat moet er van ons worden?’

‘Ik ben een systeem aan het opzetten met Izzy, een manier waarop we elkaar brieven kunnen sturen. Het zal ingewikkeld zijn en eindeloos duren voor onze boodschappen elkaar bereiken, maar het zal lukken. Dat beloof ik.’

‘Is dat niet gevaarlijk voor hem?’

‘Hij zegt dat hij veilig zal zijn. Hij heeft de vorige oorlog aan het front doorgebracht. Hoe zou hij in hemelsnaam gevaar kunnen lopen door deze in Zwitserland door te brengen?’

‘Zij kunnen hem daar toch ook bereiken? Als ze erachter komen?’ Saffron voelde dat Gerhard knikte.

‘Ja, dat is zo. Maar het kan Izzy niets schelen. Hij zegt dat hij me zo wil bedanken omdat ik hem Duitsland uit heb gekregen.’

Isidore Solomons was een held geweest in de Eerste Wereldoorlog, was beloond met de Blaue Max, de hoogste onderscheiding voor moed. Hij was teruggekeerd naar München en had het werk van zijn vader overgenomen als advocaat van de familie Von Meerbach en hun meest vertrouwde raadgever.

Solomons was echter Jood en Konrad von Meerbach was een fa-

natieke nazi, wiens passie voor Adolf Hitler en al zijn daden veel zwaarder woog dan loyaliteit of fatsoen. Hij ontsloeg Solomons, zonder waarschuwing of vergoeding.

Gerhard was echter uit een ander hout gesneden dan zijn broer. Hij had zich geschaamd voor de manier waarop zo'n trouwe werknemer en vriend was behandeld en had Konrad ervan overtuigd dat hij vijftuizend *Reichsmark* nodig had uit het familiefonds om er een Mercedes-sportwagen mee te kopen. In plaats daarvan had hij het geld aan Isidore Solomons gegeven, waarmee hij het een hele familie mogelijk had gemaakt om naar het veilige Zwitserland te ontsnappen.

Een dag nadat Saffron Gerhard had ontmoet, was ze met hem naar Zürich afgereisd om Solomons te ontmoeten. Ze had het verhaal uit de mond van de advocaat zelf vernomen, had het respect gezien van de plaatselijke Joodse gemeenschap voor Gerhard, en ze was te weten gekomen welke prijs Konrad, walgend van zijn 'Jodenminnende' broer, hem had laten betalen voor de misdaad van het hebben van een geweten. Saffron begreep toen dat hij iemand was die het verschil tussen goed en fout wist, en die bereid was naar aanleiding van die kennis te handelen, ongeacht de gevolgen. In haar hart en haar hoofd had ze het zeker geweten: ze had de juiste man gekozen om van te houden.

'Ik vind Izzy aardig,' zei ze. 'Het is goed van hem om dat voor ons te doen.'

'Geloof me, hij is ook op jou gesteld. Hij vertelt me steeds dat het zijn morele plicht is om ons bij elkaar te houden: "Je zult nooit meer zo'n vrouw tegenkomen als ik dit niet doe."'

'Nou, dat is waar. Die zul je ook niet tegenkomen.'

'En zul jij nooit een andere man als ik tegenkomen?'

'Nee... nooit. Ik zweer het. Ik zal altijd de jouwe zijn.'

Ze vrijden weer... keer op keer gedurende dat paasweekend.

Zondagavond zwaaide Saffron Gerhard uit op Gare de l'Est, waar hij de slaaptrein naar Berlijn nam. Het lukte haar niet te huilen tot de trein het station had verlaten, maar ze barstte in tranen uit toen de verschrikkelijke waarheid niet meer te verdringen was.

Haar liefde voor Gerhard von Meerbach was nog zo pril, maar de

kans was groot dat ze hem nooit meer zou zien. Ze mocht misschien wel verlangen naar een tijd dat ze bij elkaar konden zijn en ze samen een vredig leven konden opbouwen. Ze kon zichzelf wel wijsmaken dat hun liefde het zou overleven en dat hun dromen werkelijkheid zouden worden, en dat met heel haar hart proberen te geloven. Maar dan stelde een stemmetje in haar hoofd de vraag: hoe groot is die kans nu eigenlijk?

Minder dan vijf maanden later, in de vroege uurtjes van vrijdag 1 september 1939, liet Hitler de kracht van nazi-Duitsland los op Polen.

Twee dagen later verklaarde Groot-Brittannië Duitsland de oorlog en over de gehele wereld barstten slachtpartijen, lijden en afschuw los.